

Verslag jurybijeenkomst “Nationale Geluid en Trillingen Innovatieprijs 2003”

donderdag 2 oktober 2003 bij Prorail te Utrecht

aanwezig: voltallige jury bestaande uit:

- prof. ir. H. Cauberg TU Delft
(voorzitter)
- ir. D.G. de Gruijter Ministerie VROM
(secretaris)
- ir. C. Padmos Ministerie V&W/RWS
- ir. G. Valk TNO TPD
- ir. P.A. van Wijngaarden Prorail

De samenstelling van de jury heeft een wijzigingen ondergaan. De heer Van der Hoeven (voorzitter van de Bond voor Nederlandse Architecten) was als nieuwe voorzitter verhinderd. Zijn plaats is tijdens de jurybijeenkomst waargenomen door de heer Cauberg. Het vaste jurylid de heer Kuiper van de NSG was eveneens verhinderd.

Tijdens de beurs zullen ook de bezoekers hun oordeel kunnen uitspreken. Op basis hiervan zal de publieksprijs worden uitgereikt.

De criteria waar de ingezonden producten en diensten op beoordeeld zullen worden zijn:

1. *creativiteit en innovativiteit*
2. *effectiviteit en toepasbaarheid*
3. *economisch belang*
4. *de wijze van presentatie*

De bij een en twee genoemde criteria worden het zwaarst gewogen. Het aspect presentatie wordt vooral van belang bij een ongeveer gelijke beoordeling van twee inzendingen. De beoordeling van de inzendingen vindt zo veel mogelijk plaats op basis van alleen het ingezonden materiaal.

De inzendingen zullen in categorieën worden ingedeeld, grotendeels overeenkomend met de vorig jaar gebruikte indeling.

diensten

- 1 A. geluid en trillingen beperkende adviezen
- 1 B. rekenen en meten
- 1 C. communicatie

producten

- 2 A maatregelen aan de bron

- 2 B maatregelen in het tussengebied
- 2 C maatregelen aan de gevel
- 3 **diversen**
- 4 **ideeën** wilde ideeën

Ter vergadering worden de per jurylid beschikbaar gestelde koffers geopend. Daarin bevonden zich 9 inzendingen, waarvan er 5 zijn ingediend in de categorie wilde ideeën. Bij het bekijken van de inzendingen komt de jury tot het oordeel dat de inzending "Incident detectie op basis van geluid" geen wild idee is. Het is het resultaat van een promotieonderzoek en er is ook al product informatie beschikbaar. Daarom wordt besloten deze inzending in te delen in de categorie 1B. (Rekenen en meten).

Diensten, producten en diversen

ontvangen inzendingen (categorie 1, 2 en 3)			
volgnr.	categorie	bedrijf/instantie	product
1	1B	Gemeente Oss	Hinderbeleving in de binnenstad, een nieuw akoestisch vectormodel
2	1A	Van Bekkum Projecten /Architectenbureau van Zwieten	De bouw van woningen aan het spoor; bouwplan De Eemstroom, Hooglanderveen
3	1B	Sound intelligence	Incident detectie op basis van geluid
4	1C	MCW Studio's	Geluidschermen gemeente Tilburg; panoramische presentatie
5	2A	Koninklijke Wegenbouw Stevin bv (KWS)	Multi Laags Asfaltspreidmachine (MLA)

Er wordt vastgesteld dat er van 5 bedrijven/instanties 5 producten/diensten zijn ontvangen.

Van de inzendingen is er een (nr 5) te plaatsen in de categorie producten. De overige vier (de nrs 1, 2, 3 en 4) vallen in de categorie diensten. De jury constateert dat er dit jaar in de categorie diversen geen inzending is ontvangen.

Na een geruime tijd te hebben genomen voor de beoordeling van de inzendingen heeft de jury de inzendingen besproken. De bespreking heeft zoveel mogelijk alleen plaatsgevonden op basis van het ingezonden materiaal. Kennis over de inhoud van de inzendingen die bij juryleden reeds aanwezig was vanuit contacten in eigen werkkring is zo goed mogelijk

buiten beschouwing gelaten. Dit om een zoveel mogelijk gelijkwaardige beoordeling mogelijk te maken. Hieronder zijn de bevindingen puntsgewijs per categorie weergegeven:

Categorie diensten:

- nr.2, De bouw van woningen aan het spoor; bouwplan De Eemstroom, Hooglanderveen

↗ voor de jury opmerkelijk dat naast het aspect geluid ook trillingen de volle aandacht bij het ontwerp hebben gekregen

↗ door de aanpak een optimaal ruimtegebruik en een resultaat dat wat kwaliteit niet te kort schiet

↗ ondanks het door maatregelen bepaalde ontwerp is de vormgeving toch aansprekend (oa aardige vorm van geluidwalwoning/dove gevel)

↗ technisch naar het oordeel van de jury niet innovatief (methode trillingsisolatie is niet echt nieuw)

↗ rekenmethode voor trillingen niet nieuw maar gebaseerd op het CUR-model

↗ ondanks het ontbreken van echt innovatieve aspecten is de jury zeer te spreken over het plan dat op een goede manier op actuele ontwikkelingen inspeelt en ook recente technieken goed toepast

- nr.1, Hinderbeleving in de binnenstad, een nieuw akoestisch vectormodel

↗ de jury is onder de indruk van de ambitie die uit de beschreven aanpak spreekt

↗ de jury waardeert het ook zeer dat er binnen een gemeente als Oss ruimte voor een dergelijk initiatief gegeven wordt

↗ de methode probeert interessante zaken aan elkaar te knopen en zodanig te verwerken dat er niet een veelheid van gegevens uitkomt, maar eenvoudig te vergelijken data.

↗ methode zou hinder/ omgevingskwaliteit objectiever beoordeelbaar maken

↗ speelt in op actuele ontwikkelingen als gebiedsgericht geluidbeleid (oa binnen Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing (ISV) en Milieukwaliteit in de leefomgeving (MILO))

↗ juryleden zijn nooit eerder een dergelijke aanpak tegengekomen

↗ de jury mist naar haar oordeel de invoer van de soort activiteit. Volgens de jury is die mede bepalend voor de hinder/kwaliteitsbeleving

↗ de jury kan binnen het bestek van de beoordeling niet helemaal de werking doorzien.

- nr.3, Incident detectie op basis van geluid

↗ een soortgelijk systeem is bij de jury niet bekend

↗ er bestaat in toenemende mate behoefte aan intelligente meetposten (Schiphol, lawaaiige typen treinen etc). Het idee sluit duidelijk aan bij een behoefte

↗ systeem is ook voor algemene (onbemande) bewaking van van alles toepasbaar. Hier zal zeker een vraag naar komen.

↗ jury lijkt ook een combinatie met het model uit Oss (inzending 1) een goede koppelingsmogelijkheid die informatie over type bron automatisch kan genereren

↗ jury beschouwt het werk meer wetenschappelijk dan creatief/innovatief

↗ uitwerking is niet concreet (tenminste niet in de beschikbare informatie)

↗ mogelijk dat een uitgebreidere informatie de jury deze op zich zeer intrigerende inzending als meer innovatief had beoordeeld

- nr.4, Geluidschermen gemeente Tilburg; panoramische presentatie

↗ inzending speelt volgens de jury in op de behoefte aan informatie om een goede afweging te kunnen maken tussen de geluidreductie en de visuele hinder van een geluidscherm

↗ voor de jury is de mogelijkheid om daarbij echte foto's panoramisch te gebruiken nieuw

↗ de gebruikte geluidmodule is niet nieuw, maar de combinatie van beeld en geluid wel

↗ positief is ook de mogelijkheid de situatie in diverse jaargetijden te bekijken

↗ de inzending leidt zelf niet tot een reductie van geluid, maar draagt naar het oordeel van de jury wel bij aan betere en acceptabelere oplossingen

↗ er is een goed gebruik gemaakt van bestaande technieken

↗ jury had wat meer interactieve aspecten verwacht en doet de suggestie die nog wat meer uit te werken

Categorie producten:

- nr.5, Multi Laags Afsfaltspreidmachine (MLA)

- ↗ inzending is ook als ontwikkeling opgenomen in het Innovatieprogramma geluid van de ministeries V&W en VROM
- ↗ met behulp van deze machine kan dubbellaags asfalt sneller, maar vooral ook met betere kwaliteit worden aangebracht
- ↗ het gebruik van de machine verlaagt de prijs van het (duurdere) dubbellaags ZOAB
- ↗ door de warm-in-warmtechniek (dunne deklaag gelijktijdig met dikkere onderlaag) is aanbrengen van dubbellaags ZOAB in groter gedeelte van het jaar mogelijk
- ↗ de jury vraagt zich af in hoeverre deze machine eigen werk van de firma KWS is, maar stelt vast dat de toepassing van deze machine voor open asfalt typen nieuw is.
- ↗ machine kan meerdere rijstroken tegelijk naast elkaar aanleggen. Dat scheelt naden in het asfalt en houdt daarmee een reductie van de rafeling in. Ook kunnen op deze wijze verschillende soorten wegdekken tegelijk worden aangebracht, optimaal afgestemd op de betreffende strook.
- ↗ onduidelijk is hoe duur dit product is in vergelijking met meer traditionele aanpak

Algemene beoordeling/opmerkingen

Hoewel het aantal inzendingen wat lager is dan vorig jaar is de jury zeer te spreken over de inzendingen. Het betreft een breed scala van inzendingen waarbij zeker geen sprake is van meer van hetzelfde. Het feit dat bij een aantal inzendingen het innovatieve aspect wat minder naar voren kwam wil dit jaar zeker niet zeggen dat de ontwikkeling stil staat.

De kritische geluiden van de jury bij de vorige prijsvraag bracht de jury toen op de gedachte dat in 2003 de prijsvraag nadrukkelijk gericht zou kunnen worden op “het stimuleren van integrale oplossingen: oplossingen die in zich hebben dat een aantal problemen gelijktijdig wordt opgelost, of oplossingen die door de combinatie van een aantal wellicht al bestaande technieken een verdergaande verbetering betekenen”. De jury constateert dat zonder dat daar echt op is gestuurd de inzendingen inderdaad veelal integraler zijn of breder toepasbaar. Dit is een ontwikkeling waarvan de jury hoopt dat die zich de komende jaren zal doorzetten.

Nominaties

Overeenkomstig de vorige jaren is het de wens van de jury per categorie een nominatie toe te kennen.

Nominatie categorie diensten

Binnen deze categorie zijn 4 inzendingen ontvangen. De inzendingen zijn zeer divers, maar er is voor de jury één inzending die er duidelijk uitspringt. Dat is de “Hinderbeleving in de binnenstad, een nieuw vectormodel” van de gemeente Oss. De jury is onder de indruk van het idee en vooral ook het lef

om het uit te werken. En wil daarom de opsteller van de inzending de heer Van Laarhoven van die gemeente graag met name noemen.

Op basis hiervan nomineert de jury de inzending “Hinderbeleving in de binnenstad, een nieuw vectormodel” van de gemeente Oss in de categorie diensten.

Nominatie categorie producten

Binnen deze categorie is slechts 1 product ingezonden. Dat houdt voor de jury niet automatisch in dat die inzending ook genomineerd zou moeten worden. Echter tijdens de jurybijeenkomst werd over de inzending “Multi Laags Asfaltspreidmachine (MLA)” van KWS gezegd: hier werd op gewacht. Dit geeft aan dat de enige inzending ook een zeer aansprekende is.

Daarom nomineert de jury de inzending “Multi Laags Asfaltspreidmachine (MLA)” van Koninklijke Wegenbouw Stevin in de categorie producten.

Nominatie categorie diversen

In deze categorie zijn geen inzendingen ontvangen.

Verkiezing van de winnaar

De keuze van de winnaar uit de 2 genomineerde inzendingen leverde binnen de jury ook dit jaar een uitgebreide discussie op. Maar richtte de discussie zich vorig jaar op het punt of er wel een prijs uitgereikt moest worden, dit jaar speelde het dilemma wie van de twee de prijs moest ontvangen. De jury besepte terdege dat er sprake was van een ongelijkwaardige vergelijking. De genomineerde inzendingen verschillen dusdanig dat het op de jury bijna overkwam als appels en peren vergelijken.

Het langslopen van de criteria leverde het volgende beeld op. Ten aanzien van creativiteit en innovativiteit scoorde de gemeente Oss het hoogst. Bij effectiviteit en toepasbaarheid leverde de inzending van KWS de hoogste bijdrage. Het economisch belang is van de KWS als het grootst beoordeeld en wat presentatie betreft scoorden beide inzendingen gelijk. Dat betekent dat er een verschil, zij het minimaal, in de totaalscore van beide inzendingen was.

Op basis van de hogere totaal score besluit de jury de Nationale Geluid en Trillingen Innovatieprijs 2003 uit te reiken aan de inzending “Multi Laags Asfaltspreidmachine (MLA)” van Koninklijke Wegenbouw Stevin BV.

Wilde ideeën

In de categorie zijn de volgende 4 inzendingen ontvangen:

ontvangen wilde ideeën		
volgnr.	inzender	idee
1	Boomkwekerij gebr.	mogelijkheden van groen

	Van den Berk BV	als geluidwering
2	Quamp	PV zonnepaneel geschikt als geluidscherm en als energie-opwekker
3	M. Keijzer	Akoestische opzetters voor heilmachine
4	Noise control Engineering	Aero-akoestografie

Na een geruime tijd voor de beoordeling van de inzendingen te hebben genomen, heeft de jury de inzendingen besproken. Hieronder zijn de bevindingen puntsgewijs per categorie weergegeven:

Wilde ideeën:

- nr.1, mogelijkheden van groen als geluidwering
 - ↗ zoals ook uit de ingezonden voorbeelden blijkt kan groen er erg mooi uitzien
 - ↗ werking van groen alleen als geluidmaatregel is omstreden, zou dus in combinatie moeten
 - ↗ inpakken van geluidscherm op getoonde wijze is nieuw, dat in tegenstelling tot begroeiing van schermen
 - ↗ er zitten nieuwe elementen in de inzending, maar de jury beoordeeld inzending niet als echt innovatief
 - ↗ getoonde oplossingen vergen ruimte, maar dat lijkt niet echt een probleem
- nr.2, PV zonnepaneel geschikt als geluidscherm en als energie-opwekker
 - ↗ gebruik van zonnepanelen met doorzicht wordt als positief gezien. Het is niet voldoende voor 'vrij' zicht, maar maakt het achter het scherm zeker lichter en tast uitzicht minder aan
 - ↗ betrokkenheid van bewoners bij scherm (beheerders van zonnepanelen + geluidmeter op de woning met uitlezing in meterkast) wordt door de jury zeer goede vondst gevonden en als innovatief gezien. Dit maakt inzicht en betrokkenheid bij bewoners groter.
 - ↗ Door koppeling ziet jury aardige samenloop: dikkere weg vereist groter scherm en een groter scherm levert meer stroom(=geld) aan de bewoners. Een soort compensatie.
 - ↗ zoals bij alle combinaties van geluidschermen met PV zonnepanelen is er sprake van meervoudige ruimtegebruik en beperking CO₂ uitstoot

↗ zonnepanelen vormen zelf het scherm en zijn geen aanvulling op de schermconstructie. Dit is naar het oordeel van de jury innovatief.

↗ Idee speelt in op actuele ontwikkeling ten aanzien van de te verwachten lagere subsidies voor toepassing PV panelen.

- nr.3, Akoestische opzetters voor heimachine

↗ aardig idee om het probleem van soms erg hoog heigeluid aan te pakken

↗ positief is de gerichtheid op kleinere heimachines/kleinere ondernemers. Voor deze categorie is nog weinig aan maatregelen beschikbaar.

↗ de jury vraagt zich af of idee wel zal werken. Door absorptie treedt er namelijk energieverlies op. Daardoor zal er op zijn minst langer geheid moeten worden en stijgt ook het energiegebruik.

↗ zeer goede presentatie van inzending met historisch beeld

- nr.4, Aero-akoestografie

↗ zeer wild idee om met luchtfoto's geluidkaarten te maken

↗ zeer inventieve toepassing van technieken

↗ zeer creatief om geheel ander waarnemingsstandpunt in te nemen dan gebruikelijk. (niet langer achter de microfoon of computer maar als een soort aardobservatie)

↗ zeer goede ontwikkeling in de discussies over berekenen versus meten

↗ voor een werkbaar model moet nog het nodige verzet worden, maar het is een zodanig andere benaderingswijze dat verder onderzoek zeer de moeite waard zou zijn

Nominaties wilde ideeën

De jury constateert dat de ingediende wilde ideeën wat inhoud betreft zeer variëren. Het scala loopt van nieuwe onderdelen tot zeer wild.

Voor de jury springen twee wilde ideeën eruit. Dat zijn "PV zonnepaneel als geluidscherm en energieopwekker" en "Aero-akoestografie". De eerste omdat die inzending naast constructieve innovatieve ideeën ook een innovatieve betrokkenheid van de bewoners kent. Het idee "Aero-akoestografie" omdat het zeer wild is en in dat opzicht absoluut innovatief is en mogelijk toekomstige geluidkartering op zijn kop zet.

Op basis hiervan nomineert de jury de inzendingen "PV zonnepaneel als geluidscherm en energieopwekker" en "Aero-akoestografie" in de categorie wilde ideeën.

Verkiezing van beste wilde idee

Omdat die inzending naar het oordeel van de jury het wildste idee vormt, revolutionair is, een geheel andere aanpak laat zien en aansluit bij behoeften wordt “Aero-akoestografie” door de jury gekozen als beste wilde idee 2003.